

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 930.— Negyed évre K 170.—
Fél évre . 340.— Egy hónap . 60.—

POLITIKAI NAPILAP



SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A jövő

I.

Csütörtökön este 9 órakor a parlament épületének bezáródó kapui a magyar történelmi, politikai, gazdasági és társadalmi közélet történetében is lezártak egy fejezetet. Remélhetőleg végérvényesen. Vitális érdekei az országnak parancsolólag követelik, hogy annak, ami most elmúlt, még irmagja se maradjon meg akkorra, amikor a dunaparti fényes palota kapui újból kitarulnak.

Könnyű és hálás feladat lenne ennek az elmúlt korszaknak a meztelenre vetkeztetése. Könnyű lenne, mert a kiáltó hibák, kirívó mulasztások, a tehetetlen akarás, a lázas semmittevés, az okatlan okok, a céltalan célok, a jelszavas programok, a programtalan jelszavak, az orvos szerepét játszó kuruzslók, a betegségnél rosszabb orvosságok, a rossz helyen és irányban megnyilvánult jóakaratok, a mindenki számára ellenére tulokot győzedelmeskedő rosszakarat, az erők szétforgácsolása, össze nem illő elemek csoportosulásai, a kivételes hatalom alapján dolgozó felelősség és a kivételes hatalommal szereplő felelőtlenség, az örökkévalóság jegyében máról-holnapra politizáló új nagyságok — szóval mindaz, amit gyűjtőnéven kurzusnak ismer a közvélemény, bő anyagot ad a jogos kritikára. És hálás is lenne ez a kritika éppen azért, mert a kurzust vetkeztetné le meztelenre, a kurzust, amelynek csodálatos módon sikerült a rokonszeny legutolsó gyökérszálát is kiirtani a közvélemény termő talajából.

S ha ezt az aktuális, könnyű és hálás szerepet elhárítjuk mégis magunktól, nem ok nélkül tesszük. Elsősorban is meggyőződésünk, hogy a parlament bezáródó kapui a kurzust is eltemették, a halottak nyugalma pedig nem illő háborgatni, másodszorban pedig ez az ország, ha csonkán, összetörten, kifosztottan is, de él és élni is fog, ha a kurzus kiszívta is. Ez az élet pedig kötelez, mert az ország élete mindnyájunk élete. A mi életünk táplálja az ország életét és ahogy mi élünk, amint mi életünket berendezzük, úgy él meg az ország is. A halott kurzus sirja fölött megállva tehát a multba csak okulások szerzésére tekintünk vissza, de nem azért, hogy ez a visszatekintés legyen politikánk létfeladata; tekintetünknek a jövő felé kell irányulnia és azt kell keresnünk, milyen alapon rendezzük be jövő

életünket, az ország jövőendő életét.

Nagy kérdőjel a jövő, de úgy hisszük, a nagy kérdésre is megvan a felelet: ami a kurzust meg bukatta, azt mellőzni kell és a mit a kurzus nem végzett el, azt meg kell építeni.

Mi bukatta meg a kurzust? A jelszavak, a csillogó, tetszetős, hitelképes, nagy tömegeket mozgató, hipnotizáló, fanatizáló — de tartalmatlan, program nélküli, célokban szegény, a multtal nem indokolt, a jelenmel össze nem férő, a jövőt aláásó jelszavak. Az ország örök életének ma megnyílt új korszakából tehát hiányoznia kell a jelszavaknak. És jelszó minden, ami nem realitás, amit nem alapoz meg a mult, nem tűr meg a jelen és nem kíván a jövő. A kommunizmusnak még az idealistái is megboeshatatlanná bünt követtek el, mert történelmi alapon, élő szükségessé válnak és a jövő fejlődés reménye nélkül hirdették jelszavaikat: a kurzusnak még oly tisztalelkű hívei is — és ezek nem fent keresendők, hanem lent, a jószándéku tömegekben — súlyos bűnök hordozói, mert a legnagyobb veszély órájában, amikor a józan belátásra nagyobb szükség volt, mint valaha, jelszavak mákonyától részegültek meg és amikor már józanodni kezdtek, nem hideg vízbe mártották fejüket, hanem újból a mákonyitalhoz folyamodtak. A jelszavas politika sarkát tehát szintén oda kell csukni, amikor a parlament kapui bezárul, hogy a levegő megtisztuljon végre a frázisoktól és ne szívassunk be többé mást, mint multon okuló, jellel számító, jövőre építő józanságot.

Mit hagyott a nagy rombolás után kiépitetlenül a kurzus? A polgári munka lehetőségeit: a jogrendet, a jogbiztonságot és a jogegyenlőséget. A nagy rombolás után a rombolást folytatta, a nagy égés után új tüzeket gyújtott, az egyenlőség jelszavával a legnagyobb egyenlőtlenséget megvalósító korszak után — bosszúból, új egyenlőtlenségek alapjait rakta le. S hogy mégsem pusztultak el a polgári munka létfeltételei, az csak az élő élet folytonosságának köszönhető, amely gátakat nem tűr és ha elrombolni nem is tudja őket, átömlik rajtuk, mint az évezredek medréhez joggal ragaszkodó folyó. A kurzus évei alatt is így rakta fel kövénként újból a jogállam fundamentumait az életöszön, kövénként, amelyek ma még csak lazán függenek össze, kövénként, amelyek közül hol az egyik, hol a

másik hullott vissza a kurzus viharában, de újra csak a helyére került megint, kövénként, amelyek közt ma még nagy hézagok vannak, tátongó űrök, a rendeletekkel kormányzó kivételes hatalom súlyos igazságtalanságai.

A polgári munka, a polgári rend, tehát az élő ország fundamentumának hiányzó köveit, hiányzó támaszfalait lesz hivatva helyére beépíteni a ma megkezdődött új korszak. Már ma is biztató jelei mutatkoznak, hogy ez az építés ezúttal nem lesz sikertelen. Felülről más szellő kezd fúdogálni s ha a kormányhatalom ma még nem is tudott szabadulni a kurzus éveinek téves idealizációjától, de ezáltal nem fogvesztik a kurzus kirívó kövénként és minden ilyen jelszavakról és elhárított kövénként eltűntetett teherét, hogy ez-

ért elismerés jár ki még a — kormányának is. Aludról pedig, a közvéleményben olyan elemmentáris erővel nyilvánul meg, a polgári munka elemi feltételeinek a követelése, hogy Budapest László, aki még tegnap elzengett hattyudalában is sokallta a polgári jogokat, ma már egyáltalában nem számít se mint politikus, se mint antiszemita, sőt még mint költő sem, az egészséges társadalmi élet vágya olyan hatalmas himnuszban tör fel, hogy égiegzenő harosogása mellett az ébredők legújabb plakátjának hangja már csak gyöngye suttogásnak számít.

A polgári rend és a polgári munka a ma kezdődött új korszak irányelvei és ezeknek az elveinek a gyakorlati megvalósítása, parlamentáris megatározása az új politika feladata.

Egységespárti kormány alakul

Május elején lesznek új választások

Budapest, febr. 17. A kormány tagjai ma délután minisztertanácsra ültek össze, amely a késő esti órákban még tart. A minisztertanács fognak dönteni arról, hogy a keresztényvárti miniszterek, Vass József, Bernolák Nándor és Hegveshalm Lajos követendő magatartásukban milyen álláspontot fognak elfoglalni. Ugyanis a miniszterelnök tegnap esti beszéde után kétségtelemmé vált, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök az egységespárti tagjából új kabinetjét rekonstruálni.

A kereszténypárt értekezlete

A kereszténypárt ma este fél 8 órakor bizalmas megbeszélést tartott, amelyen a párt miniszterei kívül, akik a minisztertanácsban voltak elfoglalva, a nemzetgyűlési képviselők teljes számban jelentek meg. A megbeszélés tárgya a pártszervezet kiépítése volt. A választások előkészítésére egy végrehajtó bizottságot alakítottak. Ez a végrehajtó bizottság minden csütörtökön pártülést tart, amelyen a vidéki pártszervezetek kiküldöttjei is képviselve lesznek.

A párt minisztertagjainak helyzetével foglalkozni akart a konferencián, minthogy azonban egyidejűleg minisztertanács is volt, ezt a hétfői értekezletre halasztotta.

A kereszténypárt miniszterei

Bethlen az egységes párt tegnapi vacsoráján kijelentette, hogy koalíciós kormányzatok Magyarországon mindig halálra

volnak ítélve. Ezt a kijelentést természetesen nem lehet másnak megvárni, minthogy ez ultimátum a keresztényvárti miniszterek számára, akiknek számára ezek után nincs más választás, mint vagy otthadni tárcájukat és átmenni az egységes pártba, vagy levonni a miniszterelnök kijelentéséből származó konzekvenciákat.

Vass József marad,
Bernolák és Hegveshalm
mennek

Értesüléseink szerint Vass, Bernolák és Hegveshalm az előbbi foglalkozni választani, ami azonban nem jelenti azt, hogy tárcájukat megvárhatják. Vass József az eddigi kombinációk szerint megmarad helyén, a kereskedelmi és népiéleti tárca azonban gazdát cserél.

Az egységes pártban az a vélemény alakult ki, hogy a miniszterek áttérése már elkésztett s amennyiben tényleg belépnek a pártba, szívesen fogadják ugyan őket, de csak mint egyszerű tagokat.

A középpárt Bethlen mellé áll

A középpárt, amely eddig tartózkodó magatartást tanúsított és ez utóbbi két év politikai eseményeiben nem vett aktív részt, mert — úgy látszik — mégis Bethlen mellett döntött. A párt intéző bizottsága ma ülést tartott, holnap pedig plenáris konferenciára ülnek össze a párt tagjai, hogy jövődi magatartásuk fölött határozzanak. Döntésük, értesüléseink szerint,

az lesz, hogy kimondják a párt feloszlatását, ami egyértelmű azaz, hogy a párt tagjainak egyenként módjuk van belépni a Bethlen vezetés alatt álló egységes pártba. Ezt a lépést hirszerint igen sokan fogják megtenni és az egységes pártban már ma is egy egész sereg olyan nevet emlegetnek, — köztük ifj. Mikszáth Kálmánt, Rakovszky Ivánt, báró Kaas Albertet — a melyek rövidesen a párt tagjai között fognak szerepelni.

A középpárt adja az új tiszpanokat

A középpárt megszűnése állítólag a tiszpani kinevezésekkel is összefüggésben van. Mindezt a párt megszűnének jelekként ki magat, megindul az egész vonalon a tiszpanok kinevezése és az új tiszpanok között — nagy valószínűség szerint — igen nagy nyelvi foglalkozás el a volt középpárt tagjai, akiknek politikai tudását a minisztereknek igen fontosnak tartja a választások szempontjából.

Középpárti miniszter megveszélyezve helyen

A tiszpani választásoknál — úgy néz ki — egyes szavazók is meg akarják vizsgálni a volt középpárti politikusainak, így elsősorban a római beszédek, hogy mindezt a kormányzat tervezett rekonstrukciója végbemegy, közülük fogja várni a kereskedelmi tárcát.

A kisgazdapárt eredetileg Lipták Pált látta volna szívesen Hegyeshalmi helyébe, azonban nem csinál ebből partikérdést. — Ugy halljuk, olyasvaféle veszi át Hegyeshalmi örökét, aki már ebben egyszer elődje volt.

A disszidensek is helyet kapnak az új kabinetben

Minthogy minden valószínűség szerint Bernolák és Hegyeshalmi válnak ki a kormányból, a népjóléti miniszterium jutna a disszidenseknek. Az egységes pártban azt mondják, hogy Nagyvárdi nem óhajtott részt venni az új kabinetben. A párt vezetése ugyanis túl sok idejét veszi igénybe.

Apponyi zászlót bont

Értesüléseink szerint Apponyi kilép az aktív politika terére, zászlót bont és megalkotja a régi patriját, a függetlenségi 48-as Apponyi pártot, amely igen sok területben felveszi a harcot a mandátumért. — Apponyi természetesen Jászberényben lép fel.

A párt eddigi jelöltjei: Tóth János, Zsuzsány István, Palugyay Mór, Szigeti János és Kovács Dénes.

Új főispánok

A kormányzó Halasi Józsefet, Borsod, Gömör és Kis-Hont vármegyék, dr. Zsembery Istvánt Sopronmegye és Sopron város, Lippich Istvánt Jásznyag kunszabolcs megye főispánját állásuktól felmentette és helyükbe Borbély-Maczkay Emil, Ferták Jenő és illetve Almássy Sándort nevezte ki.

Felmentették Nyugatmagyarország kormánybiztosait is.

A kormány Godefroy Árpád tábornok és Almássy Sándor kormánybiztosokat ezen tisztségüktől buzgó szolgálataik elismerése mellett felmentette.

Az országbírói értekezlet megengedi az októrt?

A jövő héten ül össze az alkotmányjogi értekezlet, amelynek tagjai az ország legmagasabb bírói funkcionáriusai lesznek. Az értekezlet álláspontjától tette függővé Bethlen miniszterelnök, hogy az eredeti Friedrich-tele választójogi rendelet alapján rendelkez-e el a választásokat, vagy pedig rendeleti uton változtatásokat eszközöl rajta. Valószínűnek az utóbbi eset látszik, minthogy az alkotmányjogi értekezletnek Wlassics Gyula báró és Tóry Gusztáv is tagjai lesznek, akiknek véleményét pedig a kormányelnök már meghallgatta és értesüléseink szerint véleményük az volt, hogy a törvényesített rendeleten igenis lehet rendeleti uton változtatásokat eszközölni.

Ha a rendeleti megoldás követhetne be, kétséges, hogy Budapest külön kerület lenne-e és megkapná-e a lajstromos szavazást.

Május 16-án ül össze a Ház.

A választásokat — úgy halljuk — május elején akarja megkezdeni a kormány. Hogy az új törvényhozó testület mikor ül egybe, az még nem bizonyos, de mind sikerülne emlegetik május 16-át, mint tényleges időpontot, minthogy egyéb rendelkezések hiján az 1848. évi IV. tc. irányadó, amely kimondja, hogy az országgyűlést a feloszlatástól számított 3 hó alatt össze kell hívni.

Az ellenzék mindenesetre kívánatosnak tartja az országgyűlés minél korábban leendő összehívását, hogy az interregnum minél rövidebb legyen.

A házelnökség bucsuja

A nemzetgyűlés tisztviselőkara ma délután 12 órakor bucsúzott el Gaál Gaszton nemzetgyűlési elnöktől és Bottlik József alelnöktől. A tisztviselők nevében Falner Kálmán elnöki főtanácsos intézett bucsúszavakat az elnökhöz. Beszédében megköszönte azt az igazán meglatoló gondosságot, szeretetet, jószágot, előzékenységet, igazságszeretetet és figyelmet, amelyet az elnökök minden egyes napon tanúsítottak.

Gaál Gaszton meghatottan válaszolt az üdvözlésekre és kifejtette, hogy akkor, amikor a nemzetgyűlés elnöki tisztét elfoglalta az a kötelességtudás és hirt adott erőt hivatalának betöltéséhez, hogy munkatársai támogatásával segítségére legyenek. Hálás köszönetet mond az egész tisztviselői karnak. Gaál Gaszton után Bottlik József köszönte meg az üdvözlést.

Tavaszi öltönyszövetek
Feldheim Gesztnél (Frahner ház)

Közeledés az oroszok és franciák között

Állítólagos orosz-francia megegyezés

A genuai nagy tanácskozás előtt az oroszok mindent elkövetnek, hogy a franciákat a maguk javára hangolják. A párisi *Matin*-nek előbb a moszkvai szovjet küldötte, Radek nyilatkozott és tett biztató kijelentést arra nézve, hogy az oroszok hajlandók a külföldi, legnagyobb részt francia kölcsönöket megfizetni, most pedig az ukrán szovjet feje, az ismert Rakovszkij interjувoltatta magát ugyancsak a *Matin* által. Első sorban a bolsevizmus felől igyekezett a francia közvéleményt megnyugtatni, mint a mely már túl van harci fejlődésén s amely már a békés megállapodottság felé közeledik. Kitér az abból is, hogy a szovjetek nemcsak elismerik, hanem védelmükbe is veszik a magántulajdont; továbbá, hogy a külföldi tartozások fennállását is elismerik.

Rakovszkij méginkább el akarja osztatni azt a bahitét, mint ha akár a moszkvai, akár az ukrán szovjet tamadó szándékokat táplálnának; mindkét szovjet eddig is csak védekezett, főképp azokkal az ellenséges (lengyel, román) kísérletekkel szemben, amelyeknek éppen Franciaország volt a legfőbb mozgatója. Csak a legutóbbi időkben látják be a francia kormányférfiak, hogy megértést és megegyezést kell keresni Oroszországgal, mint oly gámmal, amely nélkül a világ gazdasági felépülése nem lehetséges. Rakovszkij azaz végezte hangulatkelő nyilatkozatát, hogy ők nem voltak és nem is akarnak Franciaország ellenségei lenni, hogy a szovjetek: a moszkvai, az ukrán, a kelet-sibériai szovjetek a Balti és Fekete-tengertől a Csendes-óceánig olyan hatalmi egységet és olyan rendezett kormányformát teremtettek, amellyel bárki nyugodtan megkezdheti a politikai és gazdasági tárgyalásokat.

E nyilatkozatok kapcsán angol lapok teljes komolysággal adják azt a hírt, hogy a francia kormány szerződést kötött az orosz szovjet párisi megbízottjával, Szkobelevvel. Még nagy titokban tartják a szerződés tartalmát, de azt biztosra veszik, hogy Franciaország kötelezte magát a szovjetállamforma elismerésére, ha Oroszország vállalja háboru előtti és háborus adósságainak a fizetését. — A szovjetkormány továbbá köteles francia árukat és ipari cikkeket rendelni 800 millió frank erejéig, amely összeget Franciaország abból a hadi kártérítésből fog megkapni, mellyel a németek a versaillesi béke határozatai szerint Oroszországnak is tartoznak.

Orosz diplomaták Londonban, Párisban, Berlinben

Oroszországnak tulajdonképp nincs külügyi képvisellete, diplomáciai szervezete, de most hogy

közeledik a genuai konferencia, egymásután küldi nyugatra legkiválóbb embereit a régi összeköttetések föltámasztására, új kapcsolatok létesítésére. Párisban ott van Radek és Rakovszkij, Londonban Krasszin, Berlinben Sztomonyakov, de ezek nem maradnak egy helyben, hanem felváltják egymást, hogy az egyik gazdasági téren folytassa azt, amit a másik politikai uton kezdett, vagy megfordítva. — A párisi *Matin* most már a harmadik szovjetpolitikust szólaltatja meg; legutóbb Sztomonyakov nyilatkozott, akit különben Berlinbe delegált a szovjet. E nyilatkozat szerint Oroszország nyomorának nem a kommunista rendszer a legfőbb oka, hanem az a blokádnak, amelyet az entente ma is fenntart Oroszország ellen. Kétségtelenné hiszi, hogy Oroszország ismét felszínre jut és erőre kap, csak-hogy külföldi segítség nélkül a lobbadozás eltart 10—15 évig, ami alatt tíz-tizenöt millió orosz vész éhen; de ha a külföld nem sajnálja a kellő segítséget, akkor Oroszország 4—5 év alatt is helyreáll és ebben az esetben Oroszországnak alig kell néhány százezer embernél többet vesztenie.

Ennek a külföldi segítségnek a mértékéről és módjáról Krasszin tárgyalt Lloyd George-szal Londonban, most pedig német politikusokkal és bankárokkal értekezik Berlinben. Arról van szó, hogy egy nemzetközi szindikátus fog létesülni Szovjet-országgal gazdasági talpraállításon. Az oroszok, bármennyire sürgetik a napról napra égetőbb külföldi segítséget, nagyon vigyáznak arra, hogy ez a külföldi segítség politikai és gazdasági bilincseket ne hozzon magával, mert olyan áron nem fogadják el a támogatást.

Érdekes az a hír, hogy Krasszin már megelőzte Németországban Radek, a szovjet párisi megbízottja, aki egyenesen Stinest, a német nagytőke és nagyipar vezérére kereste föl.

Poincare már segít

Páris, febr. 17. Poincare Buisot radikális szocialista képviselő kérdésére tegnap a kamarában kijelentette, hogy a kormány gyors és hathatós támogatással akar Oroszország segítségére sietni. A kamara hat millió frank hitelt szavazott meg Oroszország éhező lakossága számára. Ezenkívül egyesültek és magánemberek is jelentékeny összeget gyűjtöttek.

Poincare megy Genuába

Páris, febr. 17. Az Intrensi-geant értesülése szerint valószínű, hogy Poincare személyesen fogja Franciaországot a genuai konferencián képviselni.

Legszebb kalapok FRANK EDÉNÉL.

Meghívó.

A tavaszi idény újdonságai: köpeny kosztümre és ruhakelmék, sejmek minden kivételben, nagyon sok lehrnemű készen és méterszáma már beérkezett. Az újdonságok megtekintésére az uri hölgyközönséget vásárlási kényszer nélkül tisztelettel meghívom!

HEGEDÜS ÁRUHÁZ
Debreczen, Piac-utca 49. szám, a főpostával szemben.

DOLLÁR

A budai

Zürich

Értekezlet... bécsi hírek... üzlet. Egyes emelkedést ér... Magyar Hitel 655-65, számító 805, Angol-magyar 300-300 és f... 80, Alt. taka... 24850-950, Concordia 22, Hungaria 235, 650, Beocsini -11025, Sal... 6150-605, Ga... Ganz-vill. 615, Acél 2500, S... 335-28, Egye... 1350, Lichtig -250, Hazai... sici 18300-18... gyar erdő 800... 965-90, Spó... 3075-30, Ka... Cukor 19625, termelő 800-... Telefon 4225, tica 2650-600... 1440-95, Lev... vasut 4650-2... A valutapi... mellett esende... a dollár, máh... érdeklődés m... nálat folytán... Árak: Napoleon 2... 2837 és fél, U... frank 5637 és... és fél-333, L... -501, Sokol... 12637 és fél... Kor-dinár 830... -11, Lengyel... cad-19 és há... Az utószá... 4475-4500, S... Délivasut 1475... 620-625, Alt... 328-30, Mag... Hitel 660, Kö... lzzó 3550, Kl... Trust 2020. — ni és bécsi hi... nyugati valuta... ezres 10 és h... és fél, 500... és fél, szokol... 2845, francia... fél, svájci fran...

Esti m

Este 8 ó... üzlet alig v... inkább gy... Dollár 654, szokol 1228, gyed-8 és... London 283... negyed, Zü... cad, Milano... Zágráb 11

Zürich

Zürich, febr... Hollandia 191... don 2232, Pá... 287 és fél, I... nést 79, Zsok... 14. osztrák le...

Ter

Irányzat k... piac cikkei á... geriben az ár... koronával em... biek ára vált... gyengébb vol... nyének piac... listákat favor... cán babban v... Hivatatos a... 2560-90, egy... árpa 1825-7... 1600-750, zah... -2200, repce... -25, Előfordult... za 2565 budá... 2565 budape... 2525 ab állom...

DOLLART és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárol, idegen kifizetéseket legelőnyösebben eszközi RANKAI banknál, Dégenfeld-tér 6. Telefon 209.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.79.

Budapest, február 17.

Értéktőzsde. Közvetlenül zárlat előtt bécsi hírek hatása alatt fellendült az üzlet. Egyes értékek jelentékeny ár-emelkedést értek el. Árak:

Magyar Hitel 1870—1910, Osztrák Hitel 655—65, Jelzálogbank 285, Le-számítoló 805—800, Hazai bank 620, Angol-magyar 775—55, Magyar-olasz 300—300 és fél, Keresk. bank 6710—80, Alt. takarékb. 1020, Pesti hazai 24850—950, Borsod-Misk. 3300—350, Concordia 2200—300, Gizella 2475, Hungária 2350—500, Viktória 7600—650, Beocsini 6300, Alt. kőszén 11200—11025, Saigó 5200—300, Urikányi 6150—605, Ganz-Danub. 36800—38800, Ganz-vill. 6150, Rima 2050—60, M. Acél 2500, Schlick 1020—40, Lipták 335—28, Egyesült ia 400—410, Láng 1350, Lichtig 605—625, Brassói 4200—250, Hazai faterm. 2000—2075, Naisci 18300—18000, Alt. ia 1350, Magyar erdő 800—840, Országos faterm. 965—90, Spódium 2600—640, Klótid 3075—30, Karton 2600, Papír 2650, Cukor 19625, Lámpa 3100—3050, Östermelő 800—20, Gummi 2675—700, Telefon 4225, Adria 6700—200, Atlantica 2650—600, Közuti 960, Déjvasut 1440—95, Levante 7000—7050, Allamvasut 4050—275, Trust 2000—2045.

A **valutapiac** tartott árfolyamok mellett esendesen indult meg. Később a dollár, márká és szokol iránt nagy érdeklődés mutatkozott. A nagy kínálat folytán a lei árfolyama esett. Árak:

Napoleon 2520—2512, Font 2845—2837 és fél, Dollár 649—652, Francia frank 5637 és fél—5650, Márka 335 és fél—333, Lira 3100—3125, Lei 505—501, Sokol 1229—1233, Svájci frank 12637 és fél—126 és háromnegyed, Kor.-dinar 830, Bécsi 10 és ötnyelcad—11, Lengyel márká 19 és hétnyelcad—19 és háromnegyed.

Az **előtőzsde** esendés. Allamvasut 4475—4500, Saigó 5275, Rima 2070, Déjvasut 1475, Orsz. ia 1028, Lichtig 620—625, Alt. kőszén 11175, Lipták 328—30, Magyar Hitel 1900, osztrák Hitel 660, Kőburg 2350, Gummi 2700, Izzó 5550, Klótid 3200, Brassói 4250, Trust 2020. — A valutapiacra a berlini és bécsi hírekre megszüllárdultak a nyugati valuták. Dollár 658, osztrák ezres 10 és háromnegyed, tízezeres 10 és fél, lei 5004—505, márká 333—334 és fél, szokol 1230, dinár 830, font 2845, francia frank 5650, lira 3112 és fél, svájci frank 126 és háromnegyed.

Esti magánforgalom:

Este 8 óraker jelentik: Az üzlet alig változott, az irányzat inkább gyengének mondható. Dollár 654, lei 505, márká 332, szokol 1228, Prága 8 és egy-negyed—8 és fél, Berlin 332 és fél, London 2835, Páris 56 és egy-negyed, Zürich 128 és hétnyelcad, Milano 31 és háromnegyed, Zágráb 11 és egy-negyed.

Zürichi devizák:

Zürich, febr. 17. (Zárlat.) Berlin 255, Hollandia 19125, Newyork 513, London 2232, Páris 4447 és fél, Milánó 2477 és fél, Prága 967 és fél, Budapest 79, Zágráb 165, Varsó 15, Bécs 14, osztrák lebélyezett 8.

Terménytőzsde:

Irányzat kissé vontatott volt. A piac cikkei ártartók. Rozsban és ten-geriben az árlegyző bizottság 25—30 koronával emelte az árakat. A többiek ára változatlan. A zabban kissé gyengébb volt az üzlet. Liszt és őrle-mények piacán továbbra is a barna lisztet favorizálták. Hüvelyesek pia-cán babban volt üzlet.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2560—90, egyéb 2550—80, takarmány-árpa 1825—75, rozs 1820—50, köles 1600—750, zab 169—1720, tengeri 2175—2200, repce 3000—100, korpá 1300—25.

Előfordult kőresek: 150 mázsa buza 2565 budapesti paritással, 2 vagon 2565 budapesti paritással, 1 vagon 2523 ab állomás.

A szociáldemokraták gyászünnepélye Somogyi Béla sirjánál

Budapest, febr. 17. A budapesti szociáldemokrata munkásság ma délután 3 óraker emlékünnepélyt tartott a két évvel ez-előtt meggyilkolt Somogyi Béla és Baesó Bélának a Kerepesi temetőben levő sírboltjánál. A két sírhelyet a munkásság ezrei vet-ték körül. A rend fenntartásra 2 óraker egy szakasz rendőrt ve-zényeltek ki.

Fél 3 óraker megérkeztek a különböző gyárak kisebb-na-gyobb küldötségei. A pártveze-tőség ugy tervezte először, hogy a gyászünnepélyen csak a szak-szervezetek vezetői vesznek részt. Egy-két gyár azonban tel-jesen beszüntette a munkát és délután 3 óraker megérkezett a szociáldemokrata párt szakser-vezeteinek vezetősége is.

A gyászünnepély negyed 4 óraker vette kezdetét. Somogyi Béla sirjánál Várnai Dániel hír-lapíró mondott a Népszava szer-kesztősége nevében emlékbeszé-det és meleg szavakban emléke-zett meg a tragikus halált halt kollégáról. Utánna Payer Károly a szociáldemokrata párt szakszervezeteinek vezetősége nevében mondott beszédet. Beszédében hangoztatta, hogy So-mogyi példája arra szolgál, hogy a munkásság még inkább követelje a teljes jogrend hely-reállítását.

A beszéd elhangzása után a szakszervezetek egymás után koszorút tettek Somogyi sirjára, majd átvonultak Baesó sírházhoz, amelyet szintén megkoszoruz-tak.

Németország Károlyi Mihály

Renekivül érdekes, sőt botrányosan érdekes esemény jutott felszínre azon kutatások nyomán, amelyeket a bajor köztársasági kormány végeztetett a háború kitörésére vonatkozó ok-iratok feltárása céljából.

A mostani bajor kormány megbizta Durr városi levéltárost, hogy állítsa össze és boesássa közre azt az egész diplomáciai anyagot: sürgönyöket, telefon-értesítéseket, hivatalos jelentéseket, amelyek a bajor királyi kormányhoz érkeztek 1914 július havában. A tudományos pontos-sággal és történetiről lelkiismeretességgel összeállított okira-tekből kitiűnik, hogy Eisner Kurt, a bajorok forradalmi mi-niszterelnöke ebből az anyagból hézagos és elterdített kivonatot készített és boesátott közre 1918 novemberében. — Többek kö-zött elhallgatta gróf Lerchenfed-nek 1914 július 29-én Berlinből Münchenbe küldött következő je-lentését, amelynek hangja népi-esen bizalmas:

„A Német Miska (Der Deutsche Michel) pontakája odáru-nyul, hogy a szövetséges (na-mulak az osztrák-magyar) presz-tize jökösását kerüljön ki eb-bol a dologból, de viszont a vi-gabkeke, maradjon meg.”

Még sokkal fontosabb az a fordítás, amelyet Eisner az 1914 július 31-én elkezett telefonértesítés szövegén követett el. Ebben a berlini bajor követ azt je-lenti a maga kormányának, hogy Németország Angolorszá-gal közösen intézett aznap Bécs-be demarche-ot a háború elhár-ritása végett. Eisner e hivatalos jelentésből kihagyta Németor-szág nevét és így azt a látsza-tot adta a dolognak, hogy csu-pán az angol külügyminiszter, Grey, akarta volna a békét öszin-tén megóvni.

Eisner Kurt e hézagos és szándékosan elferdített közlés-sel rettenetes kárt okozott hazá-jának. Mert az entente Eisner Kurt hivatalos közlésére is tá-maszkodott, amikor a párisi tár-gyalásokon Németországot nyil-vántotta a háború bűnösének és amikor a versaillesi békében a legsúlyosabb itélettel sújtotta a bűnösnek minősített német nem-zetet.

Hogy mi birta rá Eisner Kur-

tot erre az eljárásra, nehéz meg-magyarázni. A hosszú háború őt is, mint sok más embert meg-fosztotta józan esztől. Átadta magát annak a hiu ábrándnak, annak a balga felfogásnak, hogy ő képes lesz a maga szolgálat-készségével, a bajoroknak titkos porosz ellenszenvével és nyílt francia rokonszenvével az en-ten-te-ot engedékennyé tenni, a német nép iránt kedvezően han-golni. Azzal áltatta magát, hogy ha a gyűlölt porosok helyett a bajorok lépnek előtérbe, akkor a győztesek beérk kevesebb zsáknánnyal, akkor a franciák inkább csillapítják égő bosszu-szomjukat. Mintha csak egy is-kolába járt volna gróf Károlyi Mihállyal, aki épen ugy ámitot-ta magát és nemzetét a franciák különös jóakarásával és Wilson-nak népboldogító, de tulajdon-kép szemfényvesztő elveivel. — Mindketten keservesen csalód-tak; Károlyi bujdosó hontalan-sággal lakolt tévedéséért, Eis-ner Kurt életével (egy fiatal ba-jor főúr lelőtte) fizetett oktalan és nem tisztességes eljárásáért; a trianoni béke pedig talán még szörnyűbb, mint a versaillesi szerződés.

A törvényszék elé kerül a Batthyány — Pallavicini-per

Budapest, febr. 17. A budapesti büntetőjárásbírószágon három ízben volt eddig tárgyalás ab-ban a rágalmazási perben, a melyet gróf Batthyány Tivadár indított örgróf Pallavicini György ellen. A tárgyalás for-dulatai s az a hatalmas anyag, amelyet ez feltár, már mutatta, hogy ez a büntetőper túlnőtt a járásbírószági tárgyalás kere-tein. A legutolsó tárgyaláson a tárgyalást vezető járásbíró fe-bruár 21., 22. és 23-ik napját tűz-te ki a tárgyalás folytatására azzal, hogy ekkor megkezdí a tanúk kihallgatását. A mint értesüllünk, ez a tárgyalás elma-rad, mivel a járásbírószág ugy látja, hogy ez az ügy nem a já-rásbírószág, hanem a büntetőtör-vényszék hatáskörébe tartozik.

MERKURIROGÉP-VÁLLALAT. Irógépek, javítók és kellékek raklára. TELEFON-SZÁM 340.

A MTI és a debreceni sajtó

A Magyarországi Ujságírók Egyesületének debreczeni cso-portja megállapította, hogy a m. kir. belügyminiszter 8717. eln.szám alatt 1922. évi február 3-án kelt, valamennyi törvény-hatóság első tisztviselőjének, a budapesti m. kir. államrendőr-ség és valamennyi rendőrkerül-et főkapitányságának, Buda-pest székesfőváros polgármes-terének szóló rendelete, amely szerint a hivatalos és felhívata-los jellegű sajtóközlemények a Magyar Távirati Iroda utján teendők közzé, a sajtó informá-lódási szabadságát súlyosan sérti.

Mivel a sajtó tájékozdási szabadsága szerves része a sajtószabadságnak és ennek megóvása elsőrangú közérdek, a Magyarországi Ujságírók Egyesületének debreczeni cso-portja a következőket hatá-rozta:

1. Megkeresi a belügyminisz-teri rendeletben hivatkozott összes helyi hatóságokat, hogy a sajtó tájékoztatása tekintetében továbbra is az eddigi gya-korlatot kövessék, vagyis a közérdekű ügyekről a sajtó kép-viselőit továbbra is közvetlenül tájékoztassák.

2. Megkeresi Debreczen sz. kir. város és Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságait, hogy közgyűléseikből a sérelmes belügyminiszteri rendelet ellen feliratilag tiltakozzanak és annak visszavonását szorgal-mazzák.

3. Kimondja, hogy a helyi ha-tóságoknak a Magyar Távirati Iroda utján közzétett közlemé-nyeinek a debreczeni napilapok helyet nem adnak, sőt amíg a helyi hatóságok közérdekű köz-leményeiket a Magyar Távirati Iroda utján juttatják el a lapok-hoz, addig nem adnak helyet azoknak a hatósági közlemé-nyeknek sem, amelyeket az egyes hatóságok megkeresé-sére az eddigi gyakorlat szerint díjmentesen közöltek.

4. Megkeresi a Magyaror-szági Ujságírók Egyesületének elnökségét és a Hirlaptudósítók Szindikátusát, hogy ez ügyben hasonló állást foglaljanak el és összes ujságíró szervezetek be-vonásával a sérelmes belügy-miniszteri rendelet mielőbbi visszavonására törekedjenek.

80,000 koronát kap az új képviselő

A nemzetgyűlés tagjai eddig évi 36 ezer korna tiszteletdíjat és 10 korona pótdíjat kaptak. A nemzetgyűlés gazdasági bizott-sága tanácskozásai során az a nézet alakult ki, hogy a jövő parlament tagjait körülbelül a miniszteri osztálytanácsosnak megfelelő jövedelemben kell részesíteni és ezért a bizottság véleménye szerint ez a mini-mum, amely mellett a képviselő-k a legsúlyosabb anyagi gon-doktól mentesülhetnek. Ez a javadalmazás évi 60,000 korona tiszteletdíj és 20,000 korona lakáspénz lenne.

A pápa 11 éve a Philologiai Társaság tagja

Budapest, február 17. A Philologiai Társaság március 4-én délután 5 órakor a Magyar Tudomány Akadémia disztermében közgyűlést tart, mely alkalommal üdvözölni fogják XI. Pius pápát, ki 1911 óta a budapesti philologiai társaság tagja. A társaság megbízásából Förs ter Aurél és Váry Rezső egyetemi tanárok, a classica philologia kiváló művelői latin nyelvű feliratot szerkesztenek, amelyben a budapesti philologiai társaság hódolatát nyilvánítják Öszentségének és felhívják a figyelmét a társaságra, amellyel a kapcsolata a háború óta megszakadt.

A tavaszi vetőmag csávázása

A múlt év őszén, különösen a kötöttebb talajú gazdaságok, a tartós nyári szárazságból kifolyólag, a rendkívül hantos talajmunkák miatt nem voltak képesek az őszi vetéseket elvégezni, úgy hogy az ország jó részében a tavaszi vetésre szorítkoznak.

Elmaradhatatlan fontosságu tehát a tavasz folyamán a vetőmag csávázása, pácolása, sőt még fokozottabb gondossággal kell azt végrehajtani mint az őszi csávázást, miután a gabona-üszög fertőzősi lehetősége a tavaszi időszakban, a gyakori csapadék és melegebb időjárásból kifolyólag sokkal nagyobb mérvű még az őszi fertőzésnél is.

Különösen nagy gondossággal kell a csávázást a jelen körülmények között végezni, mivel az utóbbi években nagyobb és szörványosan a kis gazdaságok kivételével, a legtöbb gazdaság egyáltalán nem csávázta a vetőmagját. Ennek pedig úgy az egyes gazda és gazdaság, mint végeredményben az ország is óriási károsodását látja. Csak ebben a gazdasági évben tisztán buza-üszög kártétele folytán minden búzával bevetett katasztrális holdra 5% üszög kártételt számítva, — pedig igen sok gazdaságban az a 30%-ot is meghaladja, — az ebből beálló termésesökkenés 640,000 q. A mai 2500 koronás búzáruk mellett mintegy másfél milliárd korona kár az ami az egész ország közgazdaságát érinti.

Ez a néhány adat elég világosan tárja a gazdák elé, hogy úgy az őszi, mint a tavaszi vetőmag csávázását rendkívül komolyan fogják fel és lelkiismeretesen hajtsák is végre legfőként a saját jól felfogott érdekében.

UJ ÜZLET!

Erős Gábor és Társa
műszaki, szerzés- és vas-
kereskedés DEBRECEN,
MIKLÓS-U. 2. (Apolló mozi-
szemben) TELEFON: 10-64.
Háztartási, villamosági, gazdasági
cikkek, vasárú, vaselések, gép-
szírok, otajok, szerzőmók és gépek,
csiszoló éruik.

Károly király apanázsa

Páris, febr. 17. A Petit Parisien szerint a nagyköveti konferencia foglalkozott a Károly királynak adandó szubvencióról szóló délszláv memorandummal és elhatározta, hogy a kérdést külön bizottság elé utalja, amely határozatát haldéktalanul közzéteszi.

A csehek elvették a király birtokait

Bécs, febr. 17. Az Arbeiter Zeitung jelenti Prágából: A volt császári és királyi birtokok a cseh köztársaság tulajdonába mentek át. A birtokok 77.464.37 hektár terjedelműek.

HIREK

— **Ki lesz a pápa államtitkára?** XI. Pius pápa — amint kára? XI. Pius pápa — amint óhajt a Vatikán legfőbb tisztsgében, mert Gasparri bíborost csak rövid időre bízza meg az államtitkári teendők továbbvitelével. E végre a pápa a legelső konzisztóriumban bíborosá fogja avatni a párisi, berlini és madridi nunciásokat és ezek közül Pacellit, mint már ki-nevezett bíborost fogja maga mellé venni államtitkáru.

— **A háború áldozatai.** A népszövetség genfi főtükarsága mellett szervezett nemzetközi munkahivatal befejezte a világháborúban elesettek statisztikájának összeállítását. A munkahivatal által beszerzett adatok tanúsága szerint 5.910.000 a világháború áldozatainak a száma.

— **Széchenyi-ünnep.** Magyarország legnagyobb építőmestereinek, Széchenyi István grófnak emlékeztél ez évben a szoktnál is nagyobb ünnepélyességgel országos ünnep keretében fogják megünnepelni Budapesten április 8-án, Széchenyi halálának évfordulóján. Az ünnepélyt az Erdélyből kiutasított magyarok kezdeményezték s az „O. T. E. M. Reneszánsz szövetség Magyarország újjáépítése” rendezi. Az ünnepre nemcsak az ország valamennyi vármegyéjét és városát, de a világon elszórtan élő magyarok képviselőit is meghívták. Képviselve lesznek az Amerikában, Ázsiában, sőt Ausztráliában lakó magyaroknak a testületei is. Az ünnepélyt követő napokon több értekezlet és gyűlésen megvitatják Magyarország újjáépítésének tervezetét. Megválasztják a szövetség újonnan belépő tagjait, rendre kijelölik a csapatok vezetésére rátermett férfiakat. Az állami és törvényhatósági hivataloknak, testületeknek meghívók nem küldenek. Minden hazáját szerető nő és férfi jelentkezék az ünnepélyen való részvételre. A jegyekért március végéig lehet jelentkezni a rendezőség irodájában, ahol jegyek díjtalanul adnak. Cím: O. T. E. M. E. Reneszánsz Szövetség gróf Széchenyi István emlékbizottsága, Budapest, VI., Andrássy-ut 19. III. O. M. H. leveleivel.

— **Vizgyógyintézet a Margit-fürdőben.**

A fuchali püspök Károly királyról

Bécs, február 17. Antonius, fuchali püspök levelet intézett egy előkelő bécsi diplomatához, amelyben rendkívül meleg hangon nyilatkozik a királyi családról. A levélben leírja részletesen a püspök a királyi család életmódját. A királyi pár minden nap misét hallgat, utána reggeli és séta következik, majd látogatókat fogadnak, vagy viszonozzák a látogatásokat. A királyi pár a szigeten teljes szabadságban él, a lakosság tisztelettel veszi körül őket. A helyi hatóságok a legnagyobb előzékenységet tanúsítanak irántuk és hozzátartozóik iránt.

— **A párisi angol szedők sztrájkja.** A New-York Heraldnak és a Daily Mailnak — tudvalevően — Párisban is van szerkesztősége és kiadóhivatala. De az angol betűszedők mindkét lapnál sztrájkba léptek béremelés címén. Egy-egy szedőnek heti 242 francia frankja volt, de ennek felemelését követelték 290-re, mintegy 16,000 magyar koronára. A sztrájk idején mindkét szerkesztőség úgy segítette magát, hogy a lapot gépirással állították ki és aztán gyorsajtóval sokszorosították. A gépen írt lapok még képeket is közöltek. A sztrájk egvelőre még tart.

— **Eljegyzés.** Kohn Ignác (Nagykároly), Goldstein Hanna (Debreczen) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Villamoszerencsétlenség Budapesten.** Ma reggel súlyos villamoszerencsétlenség történt Budán. A Krisztina-tér és a Farkasrét között közlekedő 455-ös számú, 59-es számú villamoskocsi teljes sebességgel haladt Farkasrétről a Krisztina-tér felé. A kocsi tele volt utassal. A legfőbb utnál elhaladva, mintegy 100 lépésnyire az utvonaltól a villamos kisiklott. A kocsit teljes sebességgel nekirohant a magas úttest mellett húzódo kőfalnak és felborult. A villamoskocsi teljesen darabokra tört. Az utasok legtöbbször, köztük négy gyermek is, súlyosan megsebesültek.

— **Házasság.** Gyámleányunknak, Lampenfeld Jankicának Feiner Gyula urral folyó hó 19-én, vasárnap délután 4 órakor Erzsébet-utca 7. szám alatti lakásunkon tartandó esküvőjére rokonaink és ismerőseinket ezúton hívjuk meg. Lukács Márton és neje. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A belfasti harcok.** Belfastban a lövöldözés a múlt napokhoz képest ma kevésbé heves volt. Több sebesülés fordult elő. Az ulsteri tiszok közül 22-tőt szabadon bocsátottak, 17-et még fogvatartanak. Ma Belfastba érkezett egy angol zászlóalj, pár napon belül újabb csapatok fognak érkezni. Egy ezred angol katona ma elhagyta Tipperarvát. Ahelyett azonban, hogy Angliába mentek volna, az ústeri határra küldték őket. Az angolok által kiírt tipperrary-i kaszárnyát elfoglalták az ír köztársasági csapatok.

— **A tanítók illetményei.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az elemi népiskolai tanítók és tanítónők, valamint az ovónők illetményeiről rendeletet adott ki, amely az 1918-ik évi rendelkezéseket a pénzügyminiszterrel egyetértően módosítja. A rendelet szerint minden állami elemi népiskolai tanító és tanítónő, akinek nincsen betöltött 5 évi beszámítható szolgálata, a XI. fizetési osztálynak megfelelő illetményre jogosult. Az 5-ik szolgálati év betöltése a X-ik, 12 szolgálati év betöltése a IX., 21 szolgálati év betöltése a VIII-ik fizetési osztályba való besorolásra ad X-ik fizetési osztályba való beigényt. Az állami ovónőknek a sorolására 5 beszámítható szolgálati év betöltése ad igényt. A rendelet ezután felsorolja a fizetési és személyi pótlék címén járó illetményeket.

— **Halálra ítélt cseh kém.** A budapesti honvéd törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást Vray István kéméni cipész ügyében, akit a pozsonyi cseh kémiroda egyik szervezője küldött át Csonkamagyarországba, hogy a nemzet hadsereg felszerelését kikémlelje, katonai titkokat tudjon meg és tegyen arról jelentést. A zárt tárgyalás keretében lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként kétségtelenül bebizonyosodott, hogy Vray a cseh állam javára kémkedett és ezért a katonai törvényszék büntőnként mondogta ki és kémkedés büntette miatt köztéltali halálra ítélt.

— **Új nagyközség.** A belügyminiszter a Szabolcs vármegyébe kebeleztet Ajak kis községnek nagyközséggé átalakulását megengedte.

— **Iparosok ügyei.** A lakatos szakosztály f. hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestület tanácstermében tartja rends havi ülését, melyre a tagokat meghívom és felkérem a vezetőséget, hogy már fél tízkor előértekezletre pontosan megjelenni sziveskedjenek. — Trnka Gottlieb, sz. o. elnök.

— **Jönnek az orosz foglyok.** A külügyminisztérium hivatalos értesítést kapott, hogy e hónap 13-án Riga-ba érkezett 6245 tuzs. 32 Moszkvából, a többi Krasnojarszkból.

— **Burgenland.** Savanyukuton tegnap tartották meg Burgenland első alkotmányozó gyűlését. A gyűlésen Rausnincs udvari tanácsos elnököt, Burgenland képviselőtestületébe 12 tagot választottak be. Az alkotmányozó gyűlés feladata, hogy megállapítsa Burgenland új alkotmányát.

— **Békiülnék a csehek a németekkel.** A cseh-szlovák kormány politikai magatartásában nagy jelentőségű fordulat állott be; ráléptek a csehországi németekkel való megértés és megegyezés utjára. Ennek legfőbb bizonyítéka, hogy a prágai német színházat, amelyet erőszakosan vettek el a csehek, most visszaadták a németeknek. A cseh kormány elismeri a volt német színházgatónak előbbi összes jogait, az eddigi kárért pedig megfelelő kárpótlásban részesíti.

— **Értesítés.** hogy Budapest fődrász érkezett Henne-hajfeszé specialista. Al hívásra házhoz máromi József terme, Kráme bérház.

— **Hölgyeim.** sák kalapjaikak idény 60 szebet zatu kalapmó tekintik a Kal utca 9.

— **Bőr-bu-** javitok. Szánt utca. Telefon

— **Egy pala-** minden háztal sebb kelleke. esekben egy-c di János kesek kat járított e

— **Családi** vezményes f hatók a Mar tárnál.

— **Harisny** sokat a legolc nyáts harisn Piac-u. 18.

— **Kesztyűi** kák, hajszalla szvetterek, ba dlsné Gyer Simonffy-utca

— **Színházi** kat kifogástal Konec, Debrec utca 10.

— **Fogteker** nap fogad. Vár-utca 11.

— **Előnyös** lesztésre is k, milfog Brill fogmíte

— **Ékszer** Fényüzési ra jegyezhetők rt. könyvkeres utca 34. sz.

Legolcsóbb FELDOLGOSÁS
pos
Pi

— **Ninni,**
— **Mutas**
Ékirással
üiziahácsra
írása. De Ve
vitte egy aq
den tudomán
zatos rovásir
Ez két n
vesszőt, amig
A király
Bocsánat

— **Ninni,**
— **Mutas**
Ékirással
üiziahácsra
írása. De Ve
vitte egy aq
den tudomán
zatos rovásir
Ez két n
vesszőt, amig
A király
Bocsánat

— **Ninni,**
— **Mutas**
Ékirással
üiziahácsra
írása. De Ve
vitte egy aq
den tudomán
zatos rovásir
Ez két n
vesszőt, amig
A király
Bocsánat

— **Ninni,**
— **Mutas**
Ékirással
üiziahácsra
írása. De Ve
vitte egy aq
den tudomán
zatos rovásir
Ez két n
vesszőt, amig
A király
Bocsánat

— **Ninni,**
— **Mutas**
Ékirással
üiziahácsra
írása. De Ve
vitte egy aq
den tudomán
zatos rovásir
Ez két n
vesszőt, amig
A király
Bocsánat

— **Ninni,**
— **Mutas**
Ékirással
üiziahácsra
írása. De Ve
vitte egy aq
den tudomán
zatos rovásir
Ez két n
vesszőt, amig
A király
Bocsánat

— **Ninni,**
— **Mutas**
Ékirással
üiziahácsra
írása. De Ve
vitte egy aq
den tudomán
zatos rovásir
Ez két n
vesszőt, amig
A király
Bocsánat

SZÍNHÁZ.

Színházi iroda hírei:

Szombaton C) bérletben a **Cifra nyomorúság** kerül színre. Halassy Mariska, Kardoss Géza, László Gyula, Rubinyi ezuttal is feledhetetlen estét szereznek a közönségnek.

Emerich Pál hangversenye. Lapunk már megírta, hogy Emerich Pál, a híres bécsi zongoraművész szombaton, február 25-én este fél 8 órakor tartja a Zenedében hangversenyét. Ezuttal noszsu idő után először jelenik meg városunkban a hangversenydobogón egy külföldi művész. Emerich ma a legjobbak egyike, akinek debreczeni szereplését széleskörű érdeklődés előzi meg. Előjegyzések az Emerich hangversenyre már eszközölhetők Méliusz-nál.

Abránd és valóság regényes játék, amelyet tegnap mutatott be először a Vígsház-mozgó, rendkívüli nagy sikert aratott. Mindenkinek tetszett a csodás szépségű látványos felvonásos filmjűdonság, amely Bíró Lajos világhírű regényéből, a Serpente-ből csinálódott.

Várkonyi Mihály és E. Palma játszik a főszerepeket a Vígsház-mozgóban az **Abránd és valóság** című filmregényben.

Orth János, Ferenc József öccsének szerelmét és eltűnését járhatja ma az **Abránd és valóság** című film a Vígsház-mozgóban.

Jön az Arany háromszög kalandortörténet két részben, 17 felvonásban.

Lady Hamilton élete és szerelmei. Telt házak nézik az Apolló előadásait, még film ilyen nagy sikert nem aratott, mint ez a remekbe készült attrakció. Kérjük a közönséget, jegyeit elővételben megváltani, hogy a tolongás a pénztárnál elkerülhető legyen. Jegyelővétel.

Priscilla Dean amerikai legszébb és legnépszerűbb művésznője hétfőn az Apollóban.

SPORT.

A DMTE választmányi ülést tart 19-én, vasárnap délután 3 órakor a Munkás-Otthonban, melyre — tekintettel az ügy fontosságára — az összes vezetőségi tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

A futballbírák értekezlete. Hosszu idő után életelt adott magáról a Magyar Futballbírák Testületének keletmagyarországi alosztálya is. Csütörtökön este igen kevés számban megjelent bíró előtt nyitotta meg Káldy Zsigmond alelnök az értekezletet és bejelentette Machó Ferencnek az elnöki tisztségről való lemondását. — Kerekes Géza előadó referált a M. F. T.-nak kollektív szerződéséről, melyet a MLSz-el kötöttek és amelynek értelmében a régi Bírák Testülete, mint a MLSz kötelékébe tartozó, megszűnik és a jövőben önálló testületként fog működni, természetesen karöltve a MLSz-vel. A most már önálló MBT febr. 18-án tartja Budapesten alakuló közgyűlést, melyet február 26-án a debreczeni alosztály közgyűlése követ. A budapesti közgyűlésre a keleti alosztály Kerekes előadót küldte ki, akinek hazaérkezése után történik meg a debreczeni közgyűlés előkészítése és a keletmagyarországi kerületi bírák tanácsába való jelölés. A választás után rövidesen rákerül a sor a módosított futballszabályoknak a debreczeni bírákkal való megismertetésére. Végül bejelentette az előadó a debreczeni bírák előléptetését, melyet lapunk már napokkal ezelőtt elsőnek közölt.

A DTE hetedik teadélutánja. Vasárnap délután 4 órától 9 óráig rendezti a DTE hetedik teadélutánját a Bika-kávéház üvegtermében, mely a szálló halljából közelíthető meg. A Bika-kávéház elsőrendű kiszolgálásról gondoskodik. A rendezőség a kabaré műsorát lapunk vasárnap reggeli számában

közli. Kabaré után tánc következik, melyhez a zenét Magyarilmre és fia teljes zenekara, valamint a DTE Jazz-Bandja szolgáltatja.

A DKASE hatodik klubestélye iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. A fényesen összeállított műsorban több neves művész legújabb dalokkal, pelm fog Tanner Vilike ének-művész legújabb dalokkal, Rózsa Sándor és Bógen József egy humoros sporttréfiával, Klein Éta urleány hangulatos magánjelenettel, Tassy Károly hegedűszóval, továbbá közki-vánatra Timáry Mancika, a kis csodaprimadonna sláger dalokkal. Ezenkívül néhány művészi számot tart meglepetésül a közönség számára a DKASE rendezősége. Műsor után tánc, melyhez a zenét a DKASE műkedvelő zenekara szolgáltatja. A hangulat fokozására lesz még szépségverseny, igen szép díjakkal, sorsolás és amerikai árverés. Az estély pontosan 8 órakor kezdődik a DKASE (Piac-u. 45. sz.) klubhelyiségében, ahol vendégek szvesen láthatnak.

Legjobb összeköttetés

mindennemű bankszerű és kereskedelmi ügyletek lebonyolítására, — ingatlanok adásvételére
Debreceni Közvetítő Bank Részvénytársaság, Ferenc József-ut 42. Telefon 13-34.
Ugyvezető: **Hoffer Sándor.**

Olcsó száraz tűzifa

ötösre vágva, házhoz szállítva

Telep: Ótmalom-u. 9.

(Kigyó-utca mellett)

iroda: Simonffy-u. 29.

ACINQ.

— Regény. —

Írta: SZEKULA JENŐ.

— Nimfi. A királylány levelet is írt.

— Mutasd — szólta rá Veránusz.

Ékirással fantasztikus betűk voltak a fiúháncsra vésvé. Nyilván a királylány írása. De Veránusz nem tudta elolvasni. Elvitte egy aquinkumi tudóshoz, aki sok minden tudományon kívül értett a bojok titokzatos rovásírásához is.

Ez két napig magánál tartotta a fiúháncsot, amíg az értelmét ki tudta böngezni.

A királylány búcsulevele volt.

Bocsánatot kért Veránusztól, hogy elhagyja, de észrevette, hogy a költő már nem szereti. Visszatér az apjához a Balaton partjára. Massa vitte rá a szökésre. Massa igen derék fiú, a falujabeli legény és el fogja venni őt feleségül. Nem oly ostoba fickó, mint az özvegy hitte, hanem ravasz és agyafurt legény és saját maga adatta el magát rabszolgának, csak hogy Lalaget megszabadíthassa. Mert már régen szerette a lányt, de ez már el volt jegyezve egy másik bojóhósszal, aki azonban keresztján végezte be életét.

De legőképz az apja miatt szökött meg. A szegény öreg mindenki elhagyta, nincs aki főzzön neki, aki gondját viselné. Elmegy hát hozzá, hogy ne bolyongjon az öreg király egyedül a Pelso partján.

Veránuszt a levél egészen meghatotta. El-

határozta, hogy meg fogja írni Massa és Lalage regényét, egy szép költeményben, hogy fömmaradjon örök tanulságul a szerelmeseknek, mint Philemon és Baucisz története.

De otthon új meglepetés várt rá.

Egy levél feküdt a nyoszolyáján. Senki sem tudta, hogy ki hozta a levelet s ki vette át, a küldőnc úgy látszik észrevétlenül lopódzott be a házba, letette a levelet és visszafutott.

Volumnia írta a levelet. Csak néhány sor, Kusza, sietős vonások. Találkára hívta a költőt estére a nimfiák kutijához.

Veránusz sírni, kiáltozni tudott volna emberfölötti örömben. A levelet csókjaival borította el. A könnye végigfolyt az arcán. Csak most jött rá, mennyire szereti ezt a lányt.

Egész éjszakát a kut körül töltötte el és hallgatta a pagony nyárfáinak sutogó énekét a szélben, mintha nimfiák kergetődztek volna az erdőn. Mig csak rá nem köszöntött a fehérarcu hajnal.

De hasztalanul várta szerelmesét.

Volumnia nem jött.

XVIII.

De mintha elvonultak volna már a felhők Aquinkum egeről.

— Győzelem! Győzelem!

A Maczellum esőndiét a déli órákban hangos diadalordítás verte föl. Egy futár érkezett Ulczia Kasztrából azzal a hírrel, hogy a római légio a Curus folyó partján fé-

nyes győzelmet aratott. Viduár király serege megsemmisült. Hogy mi volt igaz a hírből, nem lehetett ellenőrizni. Egy katonai őrség három jazig rablót fogott el. Ezek mesélték. De az is lehet, hogy hazudtak. Az ilyen kóbor nomád nép szavára nem sokat lehet adni. A jazignak nincs istene, nincs hazája.

Talán azt remélték, hogy jobban fognak velük bánni a római katonák, ha ezzel a mesével elbolondítják őket. Ebben nem is csalódtak. Ulczia Kasztra parancsnoka még meg is vendégelte a rablókat az örömhírért. Pedig különben főlnyársaltatta volna őket.

Aquinkumban is leírhatatlan öröm támadt. Egy pillanat alatt elterjedt a hír az egész városban, ahol halálos aggodalomban lesték a távoli harctérről érkező jelentéseket. A sokaság elárasztotta a Maczellumot. Még az araviszk negyedből is ideözönlött a benszüllött lakosság.

Mindenfelől kiáltás hangzott fel.

— Ezt Mitra istennek köszönjük!

— A legyőzhetetlen napisten megint megvédelmelte a várost, amelynek ő leghivebb és a legszentebb öre.

— Hét bikát kell leölni az isteni Mitra oltára előtt!

Ilyen és ehhez hasonló ordítózás zudult fel köröskörül.

Veránusz merengve állott meg.

— Ki az a Mitra? És miért szereti úgy a nép?

(Folyt. köv.)

Legolcsóbb árak
PELDHEIM és WEISZ
posztókereskedésében
Pica-utca 73. sz.

**Berlini
női divatszalon
Piac-utca 79. sz.
alatt megnyílt.**

Ajánlom berlini modelljeinek megtekintését. Munkakivitel, mint kreas világvárosi stíl. Berlinben és Párisban fizetném év alatt szerzett tapasztalataimnak tanácsot fogom adni. Szíves pártfogást kér mély tisztelettel: **Hartmann.**

GYŐZDJÖN MEG!
Brillánsért, aranyért
a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ókszerkereskedő
Verbóczy-u. 2. sz. (parkolva.)

Angol és francia női divattermékben állítunk legelőnyösebb kivitelű kosztümöket, téli kabátokat, raglánokat. Idősebb ruhákat, aljakat, blúzokat, pongyolákat, gyermek ruhát és kabátokat. — Gyűszűvel 24 óra alatt készítenek. Teljes üzlettel.
Gergelyné és Schwarcz
Széchenyi-utca 15. sz., I. emelet.

**Béраutók
RECORD**
Igen előnyös árban bárhol is minden időben kaphatók!
**Autóforgalmi Vállalat
DEBRECZEN**
Telefon 498. Timár-u. 38.
Hivatalos benzín- és olajállomás.
Benzin 32 korona literenként.

Kőváry és Altmann
szücsök, Piac-utca 42.
Bármilyen szücs munkákat legújabb divat szerint jutányosan készítünk. Vadbőröket veszünk és készítünk.

Iz, szin, táperő
az
**UHU
KÁVÉ**
pótlók előnyei.
Kérje minden fűszeresnél

**Bélyegzőgyár
és vésőintézet
PAULO I.
Telefon: 13-65**

Wien, Berlin, Prága
és bárhova szóló külföldi kifizetését legelőnyösebben teljesíti

Dollár, lei, sokol
stb. idegen pénzt legmagasabb áron váltja be
Tőzsdéi megbízásait
legpontosabban eszközli
MARKOVITS
banküzlete,
Piac-u. 63. Telefon 565.

KÖSZÉN
központi-, kazán- és szobafűtésre alkalmas waggontételben és kisebb mennyiségben kapható a
Debreczeni Faipar
részvénytársaságnál,
Salétrom-utca 5. sz.

Libamájért
fizetek
400 K-t Berger
kilogrammjáért
Simonffy-utca 19. sz.

Németországból érkezett eredeti festőanyaggal
bőrkezttyűt és bőrkabátot
felelősséggel lesta
**:: Központi ::
Kelmefestő Intézet**
Üzlet:
VARGA-UTCA 1.
(Iparbank palota)
Gyártelep:
Varga-utca 28. sz.
Műszőrfestés. Vegytisztítás
:: Kelmefestés ::

Száraz tűzifa
felaprítva és hasáb állapotban valamint
Tőzegszén
házhoz szállítva
:: megrendelhető ::
Kemény fátelenen
Pesti-u. 2. Telefon 13-95

IPKE hölgyfodrász- és manikűr-szalón Varga-utca 1. szám.
Elsőrendű kényelem, pontos kiszolgálás.

Törlesztéses kölcsönöket
főidre és házakra, áru- és személyhitelek kereskedőknek és iparosoknak gyorsan és olcsón folyósított. Külföldi kifizetéseket bármely piacra a legelőnyösebben eszközöl:
GROSZMANN IGNÁCZ bankirodája,
Debreczen, Ferenc József-ut 28/B. II. em. 12. Passage
Telefon 943.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hetente 10 szög 15 korona, minden további szög 5 szög koronáért. Hosszabb hirdetések díja külön megbeszélendő. Minden további szög 2 korona. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítottak.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, briliánsokat a legmagasabb napi áron veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67
Frohner-szálloda, épület.

Veszek fehérneműket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Piac-u. 7.

Veszek diót, hagymát, mákot, zöldséget, szőlőt, almát, burgonyát. Schön Piac-utca 6.

ELADÁS.

Halók, ebédlők, diványok legelőnyösebben beszerezhetők Piac-utca 83. az udvarban

Eladó 2 pár női fél, 1 pár női egész és 2 pár férfi cipő. Cim a kiadóban.

Mesterhegedű (1700-ból) alkalmi áron **eladó!**
Cim a kiadóban.

Utazóbunda eladó. Cim a kiadóban.

Teljesen jókarban kirakat bejárati ajtókat, vasredőnyvel felszerelve kaphatók. Fekete Lajos lakatos, Piac-utca 66. sz. Telefon 737.

Hunyadi-utca 20 számú ház két özléthevel, korlátozott italmérséi joggal, három kétszobás lakással eladó. — Egy üzletbelső és kétszobás lakás azonnalra átadó. Értekezhetni Piac-utca 71. I. emelet, I. lépcső, ügyvédi iroda.

Transmissióhoz való két felső kerék eladó. Cim a kiadóhivatalban.

KERESLET.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát veszek legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Plüszaszt, gouverirozást — harangszoknyából is készít Farkas Bella, Arany János-utca 20.

Krisch Károly cserépkályharaktár, Debreczen, Piac-utca 89. Telefon 12-18. Vállal cserépkályhák átrakását, tisztítását, javítását, falburkolati munkákat is.

Ügyes elárúsító, ki női kalap és konfekció szakmában teljesen szakképzett, jó fizetéssel azonnal felvétetik. Rotschild Samuel cég, Nyíregyháza.

Jól és olcsón ápolja cipőjét a valódi **HARRY PASZTÁVAL**
GYAKODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓL!
HARRY-MŰVEK, Reiter és Társa
BUDAPEST, Telep-utca 43. szám.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11. szélén és szűzött áru különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni. Egy pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

Gyümölcsös kertet bérelnék. Cim a kiadóban.

Lapkihordó asszony felvétetik lapunk kiadóhivatalában.
PIAC-U. 49. SZ.

Nagyerdő villában bérelnék egy butorított szobát konyhával június, július és augusztus hónapra. Cim a kiadóban.

„Zona” debreceni kiadási bélyegeket veszek. „Bélyeg-otthon”. Fűvészkert-u. 14. emeleten.

Zongora-hangolást, javítást. — hosszú zongorák rövidítését elvállalja Liska, Belhelen 27.

Szabó János uridivat szabósága ref. püspöki palotában, a Nagytemplommal szemben.
Olaj- és vízmentes munkásruhák olcsón kaphatók

VEGYES.
Villamos berendezéseket legelőnyösebben készít Weisz villanyszerelési vállalat. Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

Minden üzletben, minden elárúsítónknál **1.50 a kifli, 2.50** a nagyobb zsemle. Korona kenyérgyár.

Csillárok, asztali lámpák újra csiszolását, átalakítás, színezését. Új csillárok, villamos cikkek legelőnyösebb napi áron Földvárinnál, Debreczen I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

ELEKTRA elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos: **GOLD SÁNDOR.** Villanyvilágítás, motorok, csengő berendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. Debreczen, **Hatvan-utca 2. I. em.** **Telefon: 895**

Modern, olcsó, könnyű és tartós fedőanyag a **betoncserép.**
Gyártja: **KRAUSZ ALBERT DEBRECZEN,** Kishégyesi-ut 2 sz., kisállomás mellett. Telefon 307.

Felcélós szerkesztő: **L. LORANT JÓZSEF**

Kiadó: **HEGEDŰS ES SÁNDOR** Irodalmi és nyomdai részv. társ.